

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1558. usque ad annum 1560

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1771

VD18 90118588

§. 49. Matthias Flacius Illyricus hujus operis Auctor, ejusque vitæ historia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66800](#)

nonnulli profani Magdeburgenses Mini-
stri concinnarunt.

Sæcul. XVI.
A.C. 1560.

§. XLIX.

*Matthias Flacus Illyricus hujus o-
peris Auditor, ejusque vitæ
Historia.*

Hos inter præcipuus erat Matthias Flacus Illyricus ex Confessionis Augustanæ Theologis doctissimus, qui anno Domini millesimo quingentesimo vi gesimo die tertia Martii Albonæ in Histria natus humaniores literas Magistro Egnatio Venetiis didicit, anno autem ætatis suæ decimo septimo Theologici studii amore incitatus quemdam Religiosorum Ordinem ingredi statuit, suumque animi propositum Fratrum Minorum Provinciali, qui Matri suæ sanguine junctus erat, manifestabat: attamen ab eodem Religioso, qui de hæresi suspectus erat, rogabatur, ut potius in Germaniam tenderet, quam sese inter Monasterii septa includeret: Itaque Flacus hoc consilium fecutus Anno salutis reparatæ millesimo quingentesimo trigesimo nono Basileam venit, ibique post aliquot mensium moram Tubingam contendit, inde vero Anno post Christum natum millesimo quingentesimo quadragesimo primo Wittembergam

Rr 3

gam

Sac. XVI.
A.C. 1560.

gam delatus ibidem Lutheri, & Melanchtonis magisterio sese tradidit, juvenesque Græco, & hebraico idiomate imbuendo victimum sibi comparavit, ibique a Melanchtone liberaliter fuit habitus: demum inito connubio circa annum Domini millesimum quingentesimum quadragesimum quartum publico quodam munere in Academia auctus est: cum vero Scholarum exercitaciones ob bellicos tumultus in Saxonia interciperentur, Flacus inde Brunsvicum petiit, ibidem suis præelectionibus magnum nomen adeptus. Demum Anno Christi millesimo quingentesimo quadragesimo septimo Wittembergam redux pristino vacabat muneri, ac paulo post vehementer sese opponebat Cæfareo *Interim*, omnibusque moderationibus, quas Melanchton suggerebat: ut autem cum ampliori libertate, ruptisque omnibus modestiæ habenis adverfus Religionem Catholicam debachari posset, Magdeburgum, quæ urbs tum a Cæsare proscripta erat, secessit, ibidemque centurias, quarum nunc meminimus, consarcinavit, laborisque socios fibi adjunxit Andream Corvinum, Thomam Holshuterum, Pancratium Waltbeckium, Nicolaum Amsdorffum, Nicolaum Gallum, Martinum Copum, Ebelingum Alemannum, Ambrosum Hidfelum,

Hidfelum, Davidem Cicelerum, Caspa- Sæcul. XVI.
 rum Leunculum, Guilielmum Ruden- A.C. 1560.
 sem, Nicolaum Beumillerum, Bernar-
 dum Nigrum, Petrum Schraderum, &
 Conradum Agrium præter Joannem
 Wigandum, Matthæum Judicem, & Ba-
 filium Fabrum, qui egregiam quoque
 navabant operam. Insuper Joannes
 Baptista Heinzelius, & Caspar Nid-
 pruckus Cæsaris Confiliarii plurimum
 favebant Marco Wagnero, qui omnes
 Germaniæ, aliarumque Regionum Bi-
 bliotheas evolvere, ac monumenta col-
 ligere jubebatur. Hic idem Centuria-
 toribus plurima præstítit obsequia; se-
 dulo enim literaria Germaniæ, Daniæ,
 Edemburgi in Scotia, & alia scrinia per- *Melchior*
 lustrabat; singulari enim prærogativa *Adam p. 273*
 ad ejusmodi labores requisita dotatus *& 274.*
 erat, unde die trigesima Septembris
 Anno Domini millesimo quingentesimo
 quinquagesimo septimo Protestantes ei-
 dem testimonium oppido gloriosum
 reddiderunt, ejusque integratatem, so-
 lertiam, ac singulare studium commen-
 darunt, inter cetera autem retulerunt,
 quod confectis cum Illyrico variis itine-
 ribus monumenta collegerit, editoque
 suæ peritiæ specimine haud abs re fore
 judicatum fuerit, ut solus hæc itinera
 prosequeretur, ac propterea eidem hæc
 cura esset demandata, procuratis hanc

Rr 4 in

Sæcul. XVI. in rem literis commendatitiis, quibus
A. C. 1560. Viri docti æque, ac probi rogabantur,
 ut eidem Codices manu exarratos, ac
 monumenta ipsi proficua communicare
 velint. Huic testimonio ipsem illi-
 ricus suum chirographum apposuit.

Ceterum tredecim hæ centuriæ to-
 tidem etiam voluminibus continentur,
 atque usque ad sæculum decimum ter-
 tium excurrunt; quælibet vero centu-
 ria cuiuslibet sæculi res notatu dignio-
 res complectitur, ac in sexdecim capita
 dividitur, quorum primum summam
 eorum, quæ referenda erant, exhibet:
 alterum vero agit de loco, atque Eccle-
 siæ progressu. Tertium de vexationi-
 bus, aut de Ecclesiæ pace: Quartum
 de doctrina. Quintum de hæretibus.
 Sextum de cæremoniis, ac ritibus. Se-
 ptimum de disciplina, & regimine. O-
 ctavum de schismate. Nonum de Sy-
 nodis. Decimum de vitiis præcipuo-
 rum Episcoporum. Undecimum de
 Hæreticis. Duodecimum de Martyri-
 bus. Decimum tertium de Miraculis.
 Decimum quartum de Judæis. Deci-
 mum quintum de Religionibus ab Ec-
 clezia separatis. Decimum sextum de
 motibus, ac Regnorum mutationibus.
 De cetero observandum venit, quod cen-
 turia decima tertia, cum Basileæ se-
 cundo prælo ederetur, aucta fuerit, ac
 primæ

primæ quatuor præter quamdam quin- Sæcul. XVI.
 tæ centuriæ partem Magdeburgi, quin- A.C. 1560.
 ta Genevæ, sexta in exilii loco, in quem
 Illyricus, Wigandus, & Judex missi fue-
 rant, septima in Megalopolensi ditio-
 ne, sequentes denique in Wismariensi
 ejusdem Ducatus urbe fuerint compo-
 sitæ. Celebrior ceteris habetur editio
 Basileensis tribus majoris formæ volu-
 minibus cura Ludovici Lucii Anno mil-
 lesimo sexcentesimo vigesimo quarto
 absoluta: porro cum horum Centuria-
 torum scopus unice eo collimet, ut Ec-
 clesiam Romanam calumniis, ac men-
 daciis proscindant, suam vero Refor-
 mationem stabiliant, hinc doctissimus
 Cardinalis Baronius suos Annales Ec-
 clesiasticos conscribere aggressus est,
 eosque hisce centuriis opposuit.

§. L.

*Illyrici liber, cui titulus Catalogus
testium Veritatis.*

Idem quoque Illyricus Anno millesimo
 quingentesimo quinquagesimo sexto
 Basileensibus literis excudi curavit aliud
 opus, quod postea Anno Christi mil-
 lesimo quingentesimo sexagesimo secun-
 do Argentinæ iterato prælo fuit sub-
 jectum, huncque titulum præfert:
Catalogus testium veritatis. Verum sub
 eodem titulo postmodum Anno millesi-

Rr 5 me